

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. joulukuuta 2023
(OR. en)

16129/23

COPS 571
CIVCOM 291
CFSP/PESC 1607
CSDP/PSDC 805
RELEX 1404
JAI 1582

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät YTPP:n siviilialan toiminnasta

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston istunnossaan 11. joulukuuta 2023 hyväksymät neuvoston päätelmät YTPP:n siviilialan toiminnasta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT YTPP:N SIVIILIALAN TOIMINNASTA

1. Epävakauden kasvavat lähteet ja konfliktit EU:n naapurustossa, erityisesti Venäjän provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, sekä lisääntyvä geopoliittinen kilpailu, revisionistiset toimet ja kärjistyvät kriisit edellyttävät lisätoimia kansainvälisen rauhan, turvallisuuden ja vakauden varmistamiseksi. Tässä yhteydessä neuvosto toistaa olevansa sitoutunut vahvistamaan EU:n roolia ja valmiuksia toimia määrätietoisena ja päättäväisenä turvallisuuden ja puolustuksen takaajana ja palauttaa mieleen turvallisuus- ja puolustusalan strategisen kompassin ja toukokuussa 2023 tehdyn uuden YTPP-siviilialan sopimuksen.
2. Neuvosto korostaa siviilialan toimien merkitystä kriisinhallinnassa. Neuvosto korostaa YTPP-siviilioperaatioiden merkittävää lisäarvoa ja kiittää naisia ja miehiä, jotka toimivat operaatioalueilla Euroopassa, Lähi-idässä ja Afrikassa. Operaatiot ovat ainutlaatuinen poliittinen ja operatiivinen väline, jonka avulla EU voi tukea isäntämaita naapurustossaan ja sen ulkopuolella, puuttua niiden turvallisuuteen kohdistuviin uhkiin ja edistää samalla EU:n sisäistä turvallisuutta.
3. Neuvosto korostaa EU:n horjumatonta ja pitkäaikaista tukea Ukrainalle. Neuvosto painottaa, että on tärkeää vahvistaa YTPP:n siviilialan tukea ja vastata nopeasti Ukrainan kasvaviin tarpeisiin osana EU:n laajempia pyrkimyksiä parantaa Ukrainan turvallisuutta. Neuvosto antaa tunnustusta Ukrainan siviiliturvallisuusalan uudistamista koskevan EU:n neuvontaoperaation (EUAM) tekemälle työlle, johon sisältyy muun muassa tuki Ukrainan turvallisuusalan uudistukselle, yhdenmetyt rajavalvonta sekä Venäjän hyökkäyssodan johdosta toteutetut toimet kansainvälisten rikosten tutkinnan ja syytteenpanon alalla sekä oikeusvaltion palauttamiseksi vapautetuille ja niitä ympäröiville alueille.

4. Neuvosto on tyytyväinen kolmen uuden operaation nopeaan perustamiseen ja käynnistämiseen vuonna 2023.
5. Neuvosto antaa tunnustusta Moldovan tasavallassa toteutettavan EU:n kumppanuusoperaation (EUPM) keskeiselle työlle kriisinhallintarakenteiden vahvistamiseksi ja hybridiuhkien, kuten kyberuhkien ja ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän (FIMI), sietokyvyn parantamiseksi, jotta voidaan vastata haasteisiin, joita Moldova kohtaa Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vuoksi, ja korostaa, että on tärkeää jatkaa tukea Moldovan tarpeiden mukaisesti.
6. Neuvosto toistaa, että Armeniassa toteutettava EU:n operaatio (EUMA) on tärkeä. Operaatiossa seurataan Armenian raja-alueiden turvallisuustilannetta ja raportoidaan siitä, edistetään ihmisten turvallisuutta konfliktialueilla ja pyritään tukemaan luottamuksen rakentamista Armenian ja Azerbaidžanin välillä. Neuvosto tukee operaation vahvistamista päivittäisen partioinnin lisäämiseksi myös kiistellyillä alueilla.
7. Neuvosto on tyytyväinen EU:n turvallisuus- ja puolustusaloitteeseen (EUSDI), jolla tuetaan Guineanlahdella sijaitsevia Länsi-Afrikan maita tiiviin siviili- ja sotilasalan yhteistyön avulla. Tavoitteena on lisätä vuoropuhelua paikallisviranomaisten kanssa ja vahvistaa turvallisuus- ja puolustusvoimia, jotta voidaan hillitä aseistettujen terroristiryhmien harjoittamaa painostusta ja vastata siihen.
8. Neuvosto kehottaa jatkamaan toimia, joilla varmistetaan YTPP:n siviilialan johdonmukaisuus muiden välineiden kanssa, myös oikeus- ja sisäasioiden alalla, osana ulkoisia konflikteja ja kriisejä koskevaa EU:n yhdennettyä lähestymistapaa kaikissa suunnittelu-, täytäntöönpano- ja siirtymävaiheissa. Neuvosto korostaa, että YTPP-siviilioperaatioiden ja komission yksiköiden ja välineiden välistä yhteistyötä on vahvistettava kaikilla alueilla ja erityisesti ehdokasmaissa.

9. Neuvosto on tyytyväinen jäsenvaltioiden meneillään oleviin pyrkimyksiin kehittää ja sen jälkeen panna täytäntöön kansallisia täytäntöönpanosuunnitelmia uuden YTPP-siviilialan sopimuksen toteuttamiseksi ja lisätä osallistumista YTPP-siviilioperaatioihin, myös lähetetyillä työntekijöillä, pyrkien samalla sukupuolten tasapuoliseen edustukseen ja jäsenvaltioiden laajaan edustukseen.
10. Neuvosto on tyytyväinen ensimmäisiin toimiin YTPP-siviilialan tehokkuuden ja sopeutumiskyvyn parantamiseksi uuden YTPP-siviilialan sopimuksen mukaisesti. Tässä yhteydessä neuvosto on tyytyväinen siviilikriisinhallinnan suunnittelu- ja toteutusvoimavaran (CPCC) valmiuksien vahvistamiseen operatiivisella tasolla toimivaksi esikunnaksi. Neuvosto korostaa, että on tärkeää pyrkiä vahvistamaan EU:n kykyä reagoida nopeasti ja tehokkaasti kehittyviin kriiseihin.
11. Neuvosto kehottaa EUH:ta esittämään uuden YTPP-siviilialan sopimuksen yhteydessä annetun sitoumuksen mukaisesti viipymättä ja viimeistään vuoden 2024 ensimmäisellä neljänneksellä ehdotuksen käytäntönsäntöjen tarkistamisesta siten, että riippumattomalla elimellä on vahva ja koordinoiva rooli.
12. Neuvosto on tyytyväinen siviilivoimavarojen kehittämisprosessin (CCDP) perustamisen ensimmäiseen vaiheeseen. Siihen sisältyy vuotuinen siviilivoimavaroja käsittelevä konferenssi, joista ensimmäinen järjestetään vuonna 2024, sekä valmiuksien kehittämisprosessi, jotta jäsenvaltiot ja EU:n toimielimet voivat kehittää tarvittavia YTPP:n siviilivoimavaroja, myös henkilöresurssien, teknologian, logistiikan ja kaluston osalta, jäsennellymmmin ja pitkällä aikavälillä tulevan toiminnan eri skenaarioita varten. Neuvosto korostaa koulutuksen merkitystä voimavarojen kehittämisen keskeisenä tekijänä. Neuvosto on tyytyväinen tällä alalla omaksuttuun siviili-sotilaslähestymistapaan sekä YTPP:tä koskevan EU:n koulutuspolitiikan tulevaan uudelleentarkasteluun ja ETPA:n neuvoston päätökseen.

13. Neuvosto on tyytyväinen edistymiseen YTPP-siviilioperaatioiden vaikutusten riippumattoman arvioinnin käyttöönotossa operaatioiden tehokkuuden lisäämiseksi. Neuvosto odottaa mielenkiinnolla menetelmän kehittämistä ja pilottiarviointia vuonna 2024 ja toistaa, että arvioinnin tulokset olisi otettava huomioon strategisissa uudelleenarvioinneissa sekä yleisessä suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.
14. Neuvosto korostaa, että on tärkeää varmistaa ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen. Lisäksi neuvosto korostaa, että on tärkeää hyväksyä ja panna täytäntöön kolmansille osapuolille annettavaa turvallisuustukea ja ihmisoikeuksia koskeva EU:n huolellisuusvelvoitteen mukainen toimintapolitiikka.
15. Neuvosto toistaa, että operaatioille on tarjottava tarvittavat valmiudet vahvistaa kykyä selviytyä sekä hybridiuhista, kyberuhat mukaan lukien, että ulkomaisesta tiedonmanipuloinnista ja häirinnästä ja vastata niihin.
16. Neuvosto korostaa, että on tärkeää kehittää räätälöityä ja vahvaa strategista viestintää, muun muassa osana YTPP-operaatioiden strategista suunnittelua, jotta voidaan tukea operaatioiden toimeksiantojen täytäntöönpanoa ja lisätä YTPP-siviilialan näkyvyyttä.

17. Neuvosto kehottaa EUH:ta parantamaan YTPP-siviilioperaatioiden modulaarisuutta ja skaalautuvuutta ja lähettämään alan toimijoita, kuten erikoistuneita ryhmiä ja vierailevia asiantuntijoita, operaatioihin kertaluonteisesti vaihtoehtoisena keinona vahvistaa YTPP-siviilioperaatioiden tehokkuutta.
18. Neuvosto kehottaa myös EUH:ta laatimaan asiaankuuluvia komission yksiköitä kuullen vaihtoehtoja neuvoston hyväksyttäväksi ja EU:n laajempiin maakohtaisiin uudistuspyrkimyksiin sisällytettäväksi koulutus- ja varustelukonseptiksi, jolla tehostettaisiin operatiivisen tuen antamista isäntämaille YTPP-siviilioperaatioiden toimeksiantojen puitteissa yhdenmisen lähestymistavan mukaisesti.
19. Neuvosto toistaa kehotuksensa vahvistaa sekä kumppanuuksia sellaisten samanmielisten kolmansien valtioiden kanssa, jotka jakavat EU:n arvot ja tavoitteet, muun muassa edistämällä niiden osallistumista YTPP-siviilioperaatioihin sovittujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti että kumppanuuksia kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen kanssa noudattaen täysimääräisesti EU:n institutionaalisia puitteita, sovittuja periaatteita ja menettelyjä ja samalla tehostamalla säännöllistä ja osallistavaa yhteistyötä ja vuoropuhelua kansalaisyhteiskunnan kanssa kaikilla tasoilla.
20. Neuvosto kehottaa kaikkia sidosryhmiä lisäämään edelleen YTPP-siviilioperaatioiden vaikuttavuutta ja tehokkuutta ja kehittämään niihin liittyviä voimavaroja edelleen varmistaen samalla, että YUTP:n talousarvio on tasapainoisella ja kestäväällä pohjalla. Neuvosto pyytää korkeaa edustajaa käymään ulkoasiainneuvostossa vuosittain YTPP-siviilialaa koskevan keskustelun.